

Memo

Ministerie van Financiën
T.a.v. Kwartiermakers Toekomst Accountancysector
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Uitsluitend verstuurd via www.internetconsultatie.nl

Datum
17 september 2021

Behandeld door
RB

Ons kenmerk
RB\20210917a

Onderwerp
Reactie consultatie Wet toekomst accountancysector

Uw kenmerk

Geachte mevrouw De Vries, geachte heer Fonteinj,

Dank voor de mogelijkheid om te reageren op de consultatie Audit Quality Indicators van 8 juli 2021. Graag maken wij van deze gelegenheid gebruik.

In onze reactie gaan we in op (i) de doelstellingen, opzet en werking van AQI's en (ii) de set aan voorgestelde AQI's. Wij beantwoorden daarbij de hoofdvragen die in de consultatie zijn gesteld:

- *"Heeft u concrete suggesties om de bruikbaarheid van de voorgestelde set AQI's te verhogen? Denk bijvoorbeeld aan AQI's die volgens u nog toegevoegd zouden moeten worden of juist zouden moeten afvallen."*
- *"Welke AQI('s) zou u eventueel op een ander aggregatieniveau (bijvoorbeeld op het niveau van de controleopdracht of op dat van de individuele accountant) willen terugzien op het openbare AQI Dashboard?"*

Deloitte is voorstander van transparantie over de ontwikkelingen op het gebied van auditkwaliteit: het is belangrijk om te laten zien wat je doet. Dat doen we als Deloitte bijvoorbeeld door de uitgebreide informatie die wij jaarlijks delen in ons Transparantieverlag. Hierin gaan wij verder dan de EU-richtlijnen (537/2014), en delen we aanvullende informatie over onze inspanningen op het gebied van bijvoorbeeld cultuur, fraude en consultaties. Ook werken collega's in werkgroepen van de NBA aan die transparantie. Denk hierbij aan onze inspanningen voor bijvoorbeeld het Dashboard Accountancy en in de NBA-werkgroepen over fraude en continuïteit.

Graag willen we onze dank uitspreken voor het werk dat de kwartiermakers doen als aanjager voor de verdere kwaliteitsverbetering in de accountancysector, evenals onze waardering voor de hoeveelheid werk die reeds is verzet, met behulp van de diverse werkgroepen, waar een aantal van onze medewerkers ook (op persoonlijke titel) een bijdrage aan heeft kunnen leveren.

Mocht u naar aanleiding van onze respons nog vragen hebben of onduidelijkheden ervaren, dan vernemen wij dat graag.

2
17 september 2021

Met vriendelijke groet,

Liesbeth Mol
Executive Board - Chief Quality Officer

Rob Bergmans
Managing Partner Audit & Assurance

1. Doelstellingen van de Audit Quality Indicators

In het eindrapport van de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) 'Vertrouwen op controle' doet de commissie de aanbeveling om te komen tot Audit Quality Indicators (AQI):

"Om de kwaliteit van wettelijke controles beter inzichtelijk te maken, dienen op korte termijn uniforme AQI's te worden vastgesteld die beoordeeld worden door de toezichthouder. Deze dienen gezamenlijk representatief te zijn voor drie niveaus van kwaliteit (dossier, kwaliteitsbeheersing en cultuur)."

Deloitte is hier voorstander van en onderstreept dit: om de verwachtingskloof te dichten, is het belangrijk om transparant en op een voor een niet-professionele lezer begrijpelijke manier te communiceren over de kwaliteitsprestaties van het accountantskantoor. De AQI's kunnen daarbij een goed instrument zijn om hier meer inzicht in te geven, maar tegelijkertijd: het is lastig om een goede AQI te definiëren.

Immers: wanneer geef je via een Audit Quality Indicator echt inzicht in de kwaliteit van de uitgevoerde controle? Daarbij is het van belang dat de (uitkomsten van de) AQI's voor de stakeholders goed te begrijpen zijn en het publieke belang dienen. Uit onderzoek van de Amerikaanse toezichthouder PCAOB ([2015](#)) bleek dat 70% van de stakeholders verwacht dat er onbedoeld bepaalde (negatieve) gevolgen kunnen uitgaan van AQI's. De belangrijkste oorzaak die hierbij werd genoemd, was het verkeerd interpreteren van de uitkomst van een AQI.

De nu door de kwartiermakers voorgestelde set aan AQI's levert naar onze mening in een bepaalde mate inzicht in de feitelijke kwaliteit van de controle. De voorgestelde AQI's raken veelal de *drijfveren* van de auditkwaliteit.

Voorbeelden

De voorgestelde AQI 1 over de **betrokkenheid van de extern accountant** (of tekenend accountant) lijkt op het eerste gezicht een goed inzicht te geven in de mate waarin de partner de opdracht leidt. Dit is een belangrijke drijfveer voor de auditkwaliteit.

Maar deze uitkomst (het percentage) is laag wanneer op de opdracht meer dan één partner werkzaam is; of bij opdrachten waar een bijzonder groot team aan werkt. Het percentage kan dan ook fluctueren. Daarnaast zegt dit percentage niet direct iets over de geleverde kwaliteit van de controle. Als alternatief kan gedacht worden aan het kijken naar de verhouding tussen de aantallen senior en junior teamleden bij het uitvoeren van de controle.

Het treffen van **kwaliteitverhogende maatregelen**, zoals OKB, consultatie en het inzetten van specialisten (AQI 4) geeft inzicht in (de werking van) het kwaliteitsbeheersingssysteem, maar het zegt niet per se iets over de kwaliteit van de uitgevoerde controle. Er kan een zeer goede controle uitgevoerd worden door een team zonder te consulteren of zonder het inzetten van (bijvoorbeeld) waarderingsspecialisten.

Onderzoek de correlatie tussen AQI's en auditkwaliteit

Deloitte is voorstander van het instellen van een commissie die periodiek kijkt naar de set van AQI's op het gebied van bruikbaarheid en actualiteit. Daarbij stelt Deloitte voor om na de introductie (van welke set dan ook) van de AQI's (wetenschappelijk) onderzoek te (laten) verrichten naar de hierboven al even genoemde correlatie tussen de AQI's en de auditkwaliteit.

2. Informatie voor de gebruikers van de jaarrekening

Als accountantsorganisatie zijn wij van mening dat de AQI's een belangrijke informatiebron kunnen zijn voor gebruikers van de jaarrekening, zoals investeerders en commissarissen. De voorgestelde AQI's **AQI 2 – fouten in de jaarrekening** en **AQI 10 over opdrachtgeverstevredenheid** hebben hier direct betrekking op.

De gebruikers van de jaarrekening zullen de informatie veelal ook op het niveau van de gecontroleerde entiteit willen ontvangen. Dit is vaak informatie die de accountant nu al via het accountantsverslag deelt met het toezichthoudend orgaan van de gecontroleerde organisatie. Deloitte is van mening dat het aan de gecontroleerde entiteit is om over deze informatie transparant te communiceren met de externe gebruikers van de jaarrekening, via bijvoorbeeld het jaarverslag of de aandeelhoudersvergadering. Voor Organisaties van Openbaar Belang bestaat hiervoor de uitgebreide controleverklaring. Het kan een alternatief zijn om deze uitgebreide controleverklaring toe te passen bij alle wettelijke controles.

In de voorgestelde set aan AQI's vanuit de Kwartiermakers ontbreekt op dit moment overigens een duidelijke kwaliteitsindicator voor het management van de gecontroleerde entiteit – zoals bijvoorbeeld de tijdigheid van het aanleveren van controleinformatie

3. Proportionaliteit

Door accountantsorganisaties wordt er op jaarbasis reeds veel informatie gedeeld in het kader van transparantie, op diverse manieren. Dit gebeurt via de Transparantieverlagen van de kantoren (op basis van EU 537/2014 en NBA-handreiking 1135), maar ook via informatie-uitvragen van bijvoorbeeld de toezichthouder AFM.

Veel van de voorgestelde AQI's van de kwartiermakers worden in een ongeveer vergelijkbare vorm al gedeeld met bijvoorbeeld de AFM of via het Transparantieverlag van de accountantsorganisatie.

Voorgestelde AQI Kwartiermakers	AFM Monitor	Transparantieverlag
Betrokkenheid extern accountant	<ul style="list-style-type: none"> • Urenbesteding aan controle per niveau is onderdeel van de AFM Monitor (vraag 6.6) 	<ul style="list-style-type: none"> • AQI uit NBA Handreiking 1135
Fouten in de jaarrekening	<ul style="list-style-type: none"> • Uitkomsten interne inspecties (8.1) 	<ul style="list-style-type: none"> • AQI uit NBA Handreiking 1135
Fraude en continuïteit	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal redelijke vermoedens van fraude (8.23) en type verklaringen (5.1) 	<ul style="list-style-type: none"> • --
Kwaliteitsverhogende maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsverhogende maatregelen zijn onderdeel van de AFM Monitor (bijvoorbeeld de vragen 8.5 en 8.18) 	<ul style="list-style-type: none"> • AQI uit NBA Handreiking 1135
Bevindingen kwaliteits-beheersingssysteem	<ul style="list-style-type: none"> • -- 	<ul style="list-style-type: none"> • Deficiëncies vanuit ISQM1 dienen jaarlijks gerapporteerd te worden via het Transparantieverlag in combinatie met het in control statement. • Daarnaast AQI uit NBA Handreiking 1135 (bijv. overtredingen van het onafhankelijkheidsbeleid)
Cultuur	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar cultuur binnen de organisatie door de AFM (niet via de Monitor) 	<ul style="list-style-type: none"> • Resultaten medewerkers-tevredenheid in NBA handreiking 1135
Verloop in controleteam	<ul style="list-style-type: none"> • Verlooppercentage tijdens de opdracht (onderverdeeld naar niveau) is onderdeel van de AFM Monitor (vraag 6.5) 	<ul style="list-style-type: none"> • AQI uit NBA Handreiking 1135

Innovatiebereidheid	• --	• Investerings in innovatie als AQI uit NBA Handreiking 1135
Budgetoverschrijding	• --	• --
Opdrachtgevertevredenheid	• --	• --

Toegevoegde waarde

De informatie die beschikbaar komt via een AQI Dashboard is grotendeels in ongeveer gelijke vorm beschikbaar via de Transparantieverslagen van de accountantskantoren. Voor de gebruikers van de jaarrekening kan er dan ook sprake zijn van een beperkte toegevoegde waarde.

Een nieuwe rapportageverplichting via deze door de kwartiermakers voorgestelde set aan AQI's zal voor accountantsorganisaties een extra administratieve last betekenen. Hierbij kan het efficiënt zijn om samen te werken met partijen die beschikken over data van de accountantskantoren, zoals de AFM en de NBA.

4. Internationale ervaringen met Audit Quality Indicators

Om een beter gevoel te krijgen bij de kwaliteitsindicatoren en bij het gebruik en de werking ervan is het interessant om te kijken naar het buitenland.

Verenigde Staten van Amerika (PCAOB)

Na een start van het AQI-project in [2015](#) door de PCAOB bestaat op dit moment voor accountantskantoren in de V.S. niet de verplichting om AQI's intern te gebruiken of extern te rapporteren aan stakeholders. Het project strandde in het najaar van 2015, omdat er geen consensus werd bereikt over wat de AQI's nu echt vertellen en wat bepaalde trends in data betekenen. Belangrijke discussiepunten waren:

- Onbedoelde gevolgen van AQI's (normstelling, duiding)
- Detailniveau van de AQI (kantoor/opdracht/accountant)
- Verplichte externe rapportage

Verenigd Koninkrijk (FRC)

In mei 2020 publiceerde de FRC een [thematic review](#) naar de intern gehanteerde quality indicators bij de zes grootste accountantskantoren aldaar. Dit betreft de indicatoren waarop echt gestuurd wordt door de organisatie; voorafgaand aan, tijdens en na afloop van de controles.

Uit de thematic review bleek dat de FRC de kantoren aanmoedigde om door te gaan (*Continue to develop and embed the monitoring of AQIs with the aim of improving the correlation to audit quality*). Het monitoren van de AQI's en het daarop acteren kan immers leiden tot een verbetering van de kwaliteit van de audit (*'has the potential to improve audit quality'*).

De FRC ziet ruimte voor het verbeteren van de externe communicatie over deze intern gehanteerde AQI's – bijvoorbeeld via het Transparantieverslag. Ook is de FRC voorstander van communicatie over de AQI's op opdrachtniveau, aan Audit Committee's van cliënten. De FRC ziet goede voorbeelden hiervan in andere landen, zoals Canada.

In 2021 voert de FRC een nieuw thematisch onderzoek uit naar het gebruik van auditkwaliteitsindicatoren op opdrachtniveau. Hierbij wil deze een reeks van AQI's laten testen op een steekproef van opdrachten. Hoewel de FRC geen specifieke richtlijnen heeft gegeven over de te gebruiken AQI's, hebben ze eerder voorgesteld dat opdrachtteams potentiële AQI's bespreken en afstemmen met de Audit Committee. Hierbij wordt gezocht naar een balans tussen AQI's met impact op auditkwaliteit van enerzijds het auditteam en anderzijds de gecontroleerde entiteit.

Canada (CPAB)

In 2016 startte de [Canadian Public Accountability Board](#) – samen met zes Audit Committees, hun management en externe accountants - een twee jaar durende pilot rondom AQI's. Al snel werd de pilot overigens uitgebreid tot achttien 'issuers'.

Audit Quality Indicators worden tijdens het uitvoeren van de jaarlijkse controle toegepast als instrument voor drie partijen: i) het management van de gecontroleerde entiteit, ii) de toezichthouder van de gecontroleerde entiteit en iii) de extern accountant.

De periodieke rapportage over de AQI's tijdens de controle kan, in de juiste context en na discussie, leiden tot meer gedetailleerde informatie over de kwaliteit van de uitgevoerde audit op opdrachtniveau. De hieruit volgende discussie tussen de accountant, het management en de toezichthouder kan direct bijdragen aan een duurzame verbetering van de audit.

Selectie van AQI's

Aan de Audit Committee, het management en de extern accountant werd vervolgens de keuze overgelaten welke AQI's moesten worden gebruikt. Uit de pilot kwam naar voren dat het belangrijk is om hier een goede, open dialoog over te voeren tussen de drie partijen. Alleen al het voeren van deze dialoog werd als meerwaarde ervaren.

Gemiddeld werden er acht AQI's gekozen in de pilot. De deelnemers gaven aan dat er niet te veel AQI's gekozen moeten worden, ook vanuit een kosten-batenoogpunt. Daarnaast werd de keuze mede bepaald door: i) de sector waarin de onderneming actief was; ii) de specifieke audit-riskgebieden en iii) de (eventuele) evaluatie van de extern accountant.

De AQI's die vooral gekozen werden door de deelnemers aan de pilot hadden betrekking op:

- Timing of audit execution
- Use of specialists
- Partner/manager leverage
- Experience of engagement teams
- (Delivery of) management deliverables
- Audit hours by areas of significant risks

Tijdens de evaluatie over het eerste jaar werden er ook AQI's ontwikkeld die betrekking hadden op de rol van het management. Te denken valt aan: een tijdige oplevering van de informatie door het management, toetsing van management controls, en de tijdigheid waarmee eventuele tekorten in de interne beheersing werden opgelost.

Pilot

Deloitte is altijd een voorstander geweest van het versterken van de gehele keten en niet uitsluitend van de rol van de accountant daarbinnen. Deze is immers de zogenaamde *fourth line of defense*. Fouten of andere issues in de jaarrekening hebben in dat stadium al succesvol door de drie eerdere lines of defense kunnen komen. Het ownership voor de integrale werking van alle vier de defense lines ligt in onze visie primair bij de Audit Committee. Mits de betrokkenheid hiervan bij het controleproces van de jaarrekening toeneemt, ligt hier bij uitstek de mogelijkheid om de verschillende AQI's te valideren binnen de context van de controle. Enige vorm van 'instemming met' of 'het aftekenen van' de voor die entiteit gerapporteerde AQI's zou wat ons betreft waardevol zijn.

Daarom is Deloitte **voorstander** van een toepassing, zoals die in Canada aan de orde is, van kwaliteitsindicatoren tussen toezichthouder, management en accountant – waarbij de resultaten van de AQI's ook worden gecommuniceerd via het jaarverslag van de gecontroleerde entiteit. Deloitte wil de kwartiermakers ook vragen om deze toepassing van de AQI's nader te onderzoeken via bijvoorbeeld een pilot.

5. Hoofdvragen van de consultatie

Tijdens de consultatie worden twee hoofdvragen gesteld, over zowel de bruikbaarheid van de set van voorgestelde AQI's als over het aggregatieniveau van de AQI's.

De bruikbaarheid van de set AQI's

Deloitte is voorstander van meer transparantie over de kwaliteit van de controles. AQI's kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Daarbij dient er wel zorg voor te worden gedragen dat de AQI's:

- Gemakkelijk te begrijpen zijn door de relevante belanghebbenden (zo is het denkbaar dat bijvoorbeeld de correlatie tussen bepaalde AQI's – zoals met betrekking tot projectmanagement – wellicht niet wordt begrepen door de externe stakeholders).
- Goed vergelijkbaar zijn tussen de diverse accountantskantoren en worden gemeten op een consistente basis (strakke definities).
- Zodanig zijn georganiseerd en gestructureerd dat de vertrouwelijkheid van de controleopdrachten/gecontroleerde organisaties gewaarborgd blijft.
- Niet geïsoleerd bekeken worden zonder een bredere context (één AQI vertelt niet het volledige verhaal en er dient voldoende ruimte te zijn voor duiding).
- Gericht zijn op het dienen van het publieke belang, het verbeteren van het begrip van en het vertrouwen van het publiek in de controlekwaliteit.
- Niet leiden tot verwarring of onbedoelde gevolgen.
- Bij voorkeur eerst via een pilot worden getoetst.

Over het aggregatieniveau van de set AQI's

Deloitte is geen voorstander van het delen van controle-informatie aan een breder publiek dan de gecontroleerde entiteit – en is dus geen voorstander van publieke AQI's op het aggregatieniveau van een individuele controle of externe accountant. Dit raakt mogelijk de juridische grenzen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en van de geheimhouding.

Deloitte kan zich wel – naar het voorbeeld van Canada – een toepassing voorstellen waarbij de AQI's als instrument een rol spelen in de discussie tussen het management, de toezichthouder en de extern accountant. De externe communicatie over de uitkomsten volgt dan via het jaarverslag van de gecontroleerde entiteit.

Voorgestelde Audit Quality Indicators

1. Betrokkenheid extern accountant

Bruikbaarheid

Deze AQI lijkt op het eerste gezicht een goed inzicht te geven in de mate waarin de partner de opdracht leidt. Dat is een belangrijke *drijfveer* voor de auditkwaliteit. Maar deze uitkomst (het percentage) is laag wanneer op de opdracht meer dan één partner werkzaam is; of wanneer opdrachten door een bijzonder groot team worden uitgevoerd. Het percentage kan dan ook fluctueren. Daarnaast zegt dit percentage niet direct iets over de geleverde kwaliteit van de controle. Als Deloitte zijn wij daarom ook geen voorstander van een gemiddelde per extern accountant – zoals voorgesteld. Als alternatief valt te denken aan het kijken naar de verhouding tussen de aantallen senior en junior teamleden bij het uitvoeren van de controle.

Proportionaliteit

De betrokkenheid van de extern accountant is reeds een kwaliteitsindicator in NBA-handreiking 1135, en wordt al enige jaren vermeld in het Transparantieverslag.

Weergave op het AQI Dashboard

De voorgestelde weergave per kwartaal is onnodig complex voor de externe stakeholders. Deloitte is voorstander van een duidelijke weergave van de uitkomsten van AQI's, die niet kan leiden tot verwarring of tot een verkeerde interpretatie.

2. Fouten in de jaarrekening(controle)

Bruikbaarheid

Deze AQI geeft een feitelijk inzicht in de kwaliteit van de uitgevoerde controle. De titel van deze AQI doet abusievelijk vermoeden dat het gaat om fouten in de (door de gecontroleerde entiteit) opgestelde jaarrekening.

Proportionaliteit

De resultaten naar aanleiding van interne en externe inspecties vormen reeds een kwaliteitsindicator in NBA-handreiking 1135 en worden al enige jaren vermeld in het Transparantieverslag.

Weergave op het AQI Dashboard

De gebruikte terminologie ('van onwaarde') en de indeling op het dashboard vormen wellicht een term die bij de externe stakeholders onbekend is.

3. Fraude en continuïteit

Bruikbaarheid

Het is onduidelijk op welke wijze dit iets zegt over de kwaliteit van de uitgevoerde controle. Daarbij verdient de term 'vermoeden/geïdentificeerde fraude' ook nadere toelichting; deze zal niet voor iedereen direct duidelijk zijn.

Proportionaliteit

De twijfel over de continuïteit van de gecontroleerde entiteit wordt door de accountant in de verklaring (openbaar) opgenomen. De meerwaarde van het hiervan (geaggregeerd) opnemen op een publiek dashboard is dan ook gering.

Weergave op het AQI Dashboard

Geen opmerkingen.

4. Kwaliteitverhogende maatregelen

Bruikbaarheid

Het treffen van kwaliteitverhogende maatregelen kan een drijfveer zijn voor de kwaliteit van de uitgevoerde controle. Gevaar is wel dat bijvoorbeeld het uitgangspunt 'meer consulteren is beter' als de norm wordt gezien.

Proportionaliteit

Het gebruik van OKB, het inzetten van specialisten en het aantal consultaties zijn reeds onderdeel van de kwaliteitsindicatoren in NBA-handreiking 1135. Hierover wordt al enige jaren gecommuniceerd in het Transparantieverslag.

Weergave op het AQI Dashboard

Geen opmerkingen.

5. Kwaliteitsbeheersingssysteem

Bruikbaarheid

In het Transparantieverslag van de OOB-accountantskantoren dient – conform ISQM1 – gerapporteerd te worden over bevindingen met betrekking tot het kwaliteitsbeheersingssysteem. Ook dienen de relevante stakeholders op de hoogte te worden gebracht in het geval van significante bevindingen. Het is dan ook de vraag of het noodzakelijk is om deze bevindingen (eveneens) in een AQI Dashboard op te nemen.

Proportionaliteit

Tekortkomingen in het systeem van kwaliteitsbeheersing (bijvoorbeeld schendingen, klachten over overtredingen van de onafhankelijkheidsregels, kwesties inzake integriteit) worden al langer gerapporteerd in het Transparantieverslag van Deloitte.

Weergave op het AQI Dashboard

Een toelichting op deze AQI van maximaal honderd woorden is wellicht te summier.

6. Cultuur

Bruikbaarheid

De uitkomsten van een survey over cultuur kunnen inzicht geven in bepaalde thema's (tone at the top) die een drijfveer kunnen zijn voor de kwaliteit van de uitgevoerde controles.

Proportionaliteit

Het kan efficiënt zijn om hierin samen te werken met de NBA of de AFM. Op dit moment worden dergelijke onderzoeken uitgevoerd door de NBA en de AFM. Ook voeren de kantoren zelf surveys uit, over onder andere cultuur. De uitkomsten van dergelijke onderzoeken bij Deloitte worden gerapporteerd in het Transparantieverslag van Deloitte.

Weergave op het AQI Dashboard

Geen opmerkingen.

7. Verloop in controleteam

Bruikbaarheid

Het verloop wat betreft teamomvang, -continuïteit en -vernieuwing kan meerdere oorzaken hebben, zoals bijvoorbeeld een andere scope van de opdracht of langdurige betrokkenheid. Daarbij geeft dit verloop geen inzicht in de kwaliteit van de uitgevoerde controle.

Proportionaliteit

De KPI inzake de gemiddelde uitstroom is bij de accountantsorganisatie reeds onderdeel van NBA-handreiking 1135 – en wordt als zodanig ook gerapporteerd in het Transparantieverlag van Deloitte.

Weergave op het AQI Dashboard

Geen opmerkingen.

8. Innovatiebereidheid

Bruikbaarheid

Innovatie is een belangrijke drijfveer voor kwaliteit. Tegelijkertijd geeft de AQI niet direct inzicht in de uitgevoerde kwaliteit van de controle.

Het is daarbij ook lastig om te bepalen en af te grenzen wat 'investeren in innovatie' betekent. Bij organisaties als Deloitte vinden veel investeringen daarnaast plaats op internationaal niveau. Daarom is het toerekenen aan een enkele regio lastig.

Proportionaliteit

De investeringen in technologie zijn ook onderdeel van NBA-handreiking 1135. Vanwege het ontbreken van een duidelijke definitie van de term wordt hierover niet gerapporteerd in het Transparantieverlag van Deloitte.

Weergave op het AQI Dashboard

Geen opmerkingen.

Alternatief

Als alternatief kan gedacht worden aan het inzetten van dataspecialisten bij de controle – als onderdeel van de totale team-/auditorganisatie.

9. Budgetoverschrijding (niet-vergoede)

Bruikbaarheid

Een budgetoverschrijding kan vele oorzaken hebben, zoals bijvoorbeeld een gebrekkige informatievoorziening van de gecontroleerde entiteit of een verandering in de scope gedurende de audit. De informatie die met deze indicator wordt weergegeven, zegt daarmee weinig over de kwaliteit van de uitgevoerde controle.

Proportionaliteit

Wanneer de AQI is opgesteld, zal dit voor veel kantoren leiden tot extra werk.

Weergave op het AQI Dashboard

Hiermee wordt inzichtelijk bij welke kantoren eventueel meerwerk het minst vaak (volledig) wordt uitgefactureerd. Dit is een ongewenst effect.

Alternatief

Met de AQI wordt gepoogd inzicht te krijgen in de werkdruk als gevolg van meerwerk. Deze kan bijvoorbeeld gemeten worden door het gemiddelde aantal gewerkte uren (vastgelegd in systemen) ten opzichte van het aantal contracturen van de medewerkers weer te geven.

10. Opdrachtgeverstevredenheid

Bruikbaarheid

Het is goed om dit te meten vanuit het perspectief van de opdrachtgever, maar vooral om het te toetsen bij het toezichthoudend orgaan. Hierbij dient opgemerkt te worden dat bij het management vooral naar 'het proces van de audit' en niet naar 'de toegevoegde waarde' dient te worden gevraagd. Een AQI ter attentie van de opdrachtgever (lees: rvc/ac), dwingt deze om 'ownership' te nemen voor het proces en voor de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole.

Proportionaliteit

Hierbij dient met (een afvaardiging van) de gecontroleerde entiteiten te worden besproken of een jaarlijkse survey voor hen wenselijk is.

Weergave op het AQI Dashboard

Geen opmerkingen.

Toelichtende kengetallen

Bruikbaarheid

Voor het dashboard worden ook toelichtende kengetallen gevraagd. Dat is begrijpelijk, maar er worden tevens veel nieuwe kengetallen gevraagd. Hierbij is ook sprake van een grote mate van overlap met de informatie in het Transparantieverlag (bijvoorbeeld de kengetallen over governance, mensen en omzet) en in de AFM Monitor (type verklaringen).

De onderverdeling van omzet en klanten naar sector zal administratief gezien lastig zijn, aangezien er meerdere sectorindelingen gehanteerd worden. Ook is onduidelijk hoe dit meer inzicht geeft in de kwaliteit van de uitgevoerde wettelijke controle.

Proportionaliteit

De toelichtende kengetallen zullen veel extra informatie op het AQI Dashboard opleveren, maar zullen de accountantskantoren tegelijkertijd veel extra werk bezorgen. Het zou efficiënter zijn om te steunen op de informatie uit de AFM Monitor of te verwijzen naar het bestaande Transparantieverlag.

Weergave op het AQI Dashboard

Het is op dit moment onduidelijk hoe dit wordt gebruikt/weergegeven op het AQI Dashboard.